

A növényvédelem lehetőségei, tekintettel a Balaton közelségére

Zsigó György, NMNK

MÖFÖSZ konferencia

Balatonalmádi

2026. május 6.

A Balaton közelsége

<https://termalfurdok.com/wp-content/uploads/2019/05/balaton-strand-nyaralas-mti-840x560.jpg>

A növényvédelmi szervezet felépítése, 2025. 2026?

- Agrárminisztérium
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság (NÉBIH NTAI)
- ... Vármegyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály

A növényvédelmi szervezet felépítése, 2025. 2026?

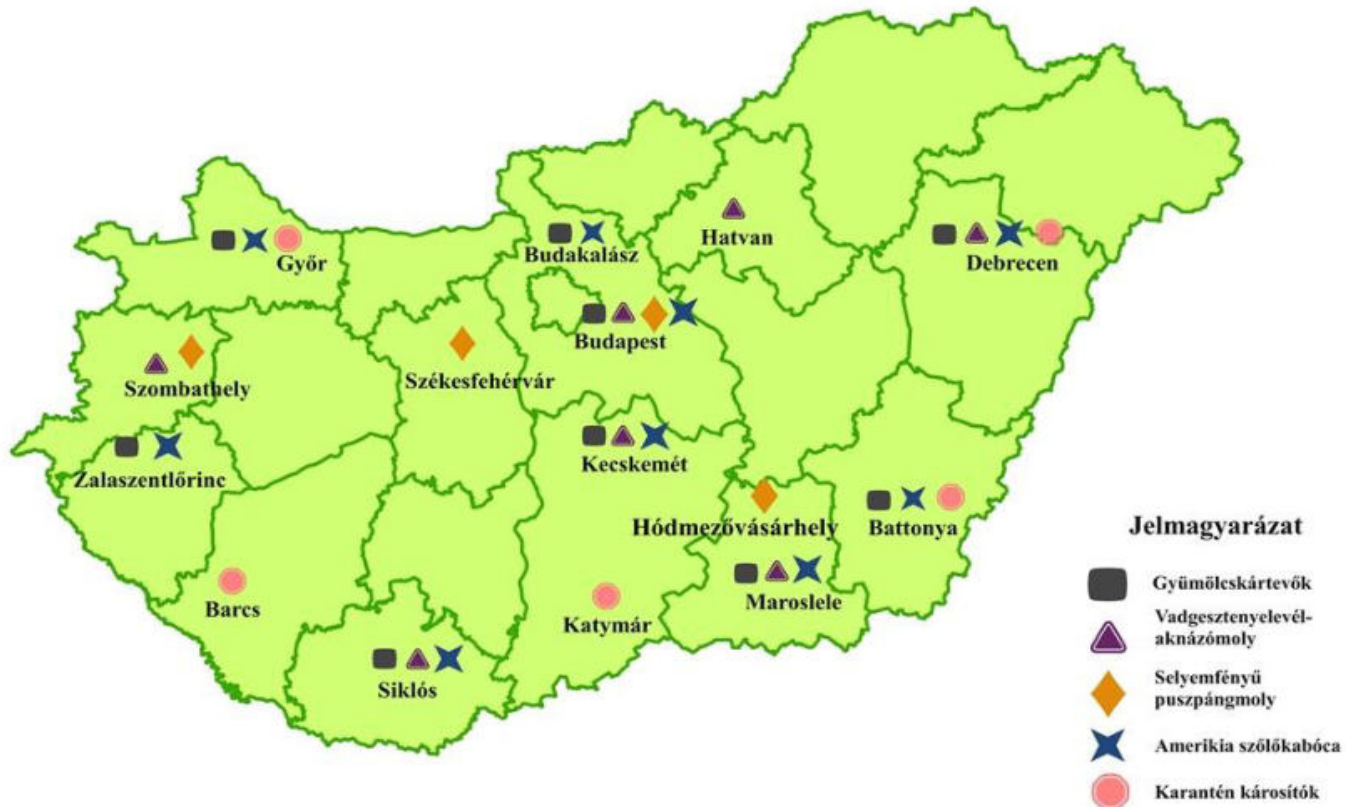
- külterületen és közterületen I. fokon jár el a növényvédelmi felügyelő illetve a talajvédelmi felügyelő
- Helyi önkormányzatok növényvédelmi feladatokat ellátó szervei (belterületen I. fokon jár el a jegyző) Polgármester?
- Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara ... megyei Szervezete (szakmai köztestület)

A közterületi növényvédelem jellemzői:

- emberek folyamatos jelenléte
- az EU vegyszerellenes közege (közterületi kullancsirtás betiltásának példája)
- romló gazdasági környezet
- fővárosi és kerületi megosztottság
- a lakosság érzékeny reagálása (vegyszer, károsító)

NAK csapdahálózata, 2026.

A NAK 2026. évi növényvédelmi előrejelző helyszínei

A megfigyelt kártevők közül

Házikerti kártevők

- almamoly
- szilvamoly
- barackmoly
- keleti gyümölcsmoly
- tarka szőlőmoly
- gyapottok bagolylepke
- gyümölcslegyek
- amerikai szőlőkabóca
- egyéb kártevők

Közterületi kártevők is

- vadgesztenyelevél-
aknázómoly
- selyemfényű puszpángmoly
- gyapottok bagolylepke
- japán cserebogár *
- őszi sereghernyó *

Az előrejelző eszközök

Házikerti kártevők
(és a sárgalap)

Közterületi kártevők

Mellékletek: károsító bejelentési lap, 2025.

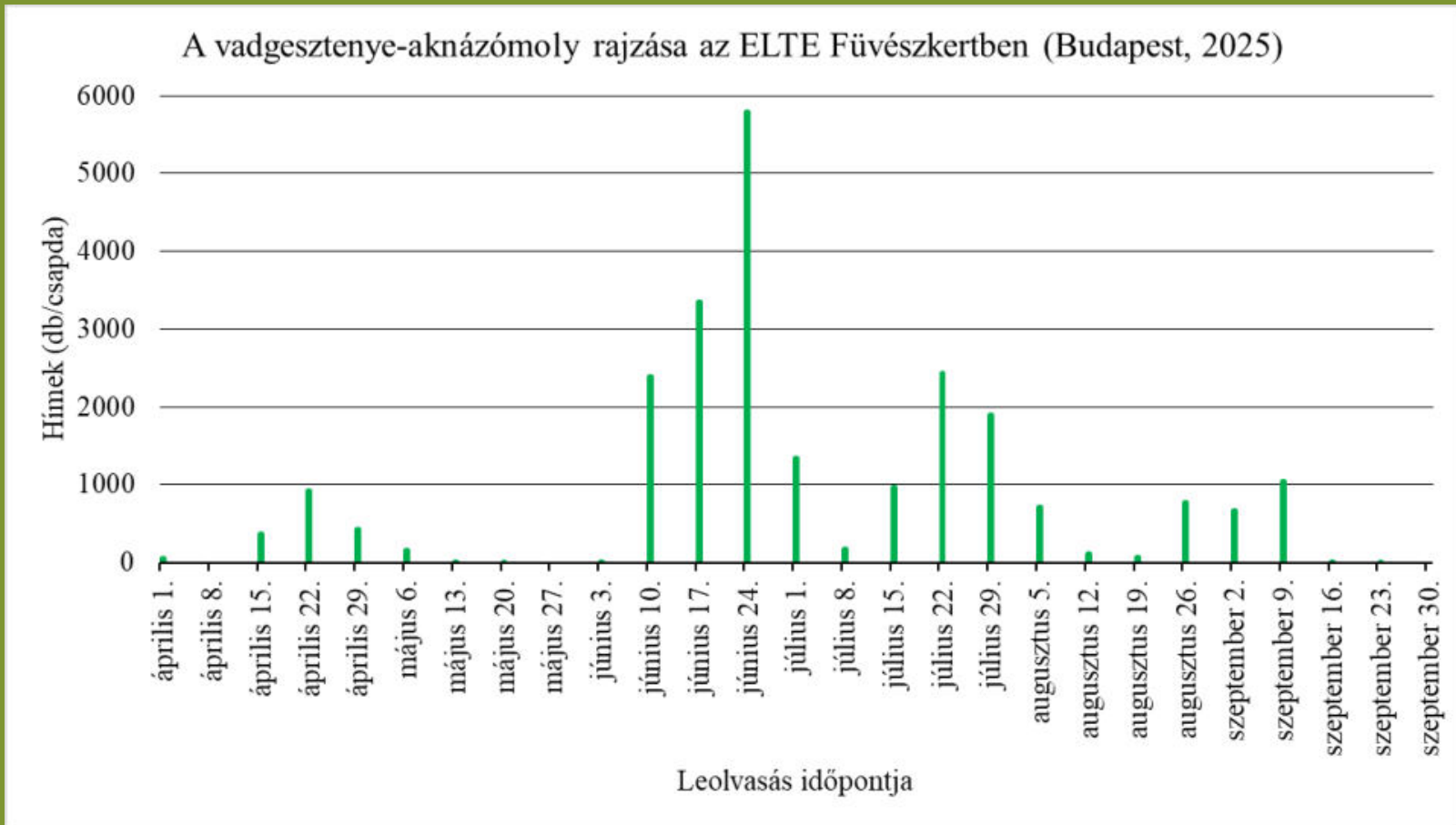

BEJELENTÉSI LAP											
termelők, forgalmazók, lakosság számára nem honos károsítók gyanújának észleléséről											
Kérjük, minden rendelkezésére álló adatot töltsön ki.											
1. beküldő neve:								elérhetősége:			
2. Jelölje be azt a nevet, amelyre az észlelt tünetet vagy károsítót a legjobban hasonlít.											
1.	Ázsiai cillagospóricák Anoplophora chinensis vagy A. glabripennis					6.	Almacsiga Fapák Pómaceca épp.				
2.	Burgonya baktériumos betegségei Candidatus Liberibacter solanacearum vagy Ralstonia solanacearum					7.	Japán cseresznye Pirospina japónica				
3.	Burgonya bóthák Egrika épp.					8.	Paradicsom barna penészes-röncösödés vírus Tomato browning napon fruit vírus				
4.	Sötét aranyzöld sárgászöld foltok Cercospora flavescens don'te Fotoplasma					9.	Xylella fastidiosa bakterium				
5.	Különleges baktériumos hernedés Pantoea stewartii subsp. stewartii					10.	Egyéb ismeretlen károsító				
2. Mikor észlelte (dátum)?											
3. Milyen növényen vagy tárgyon?											
3.1. A növény neve (latin név, fajta):											
a növény (faj)											
neve:											
a növény fajtája:											
a közvetlen környezetben található gazdanövények:											
megnevezése:											
mennyi ságe:											
		tárgy megnevezése:									
4. Milyen, a károsító jelenlétére utaló tüneteket vagy jeleket talált? (lehetőség szerint fényképek csatolása)											
5. Hol észlelte? pl. település név, közigazgatási terület, térkép, GPS koordináták											
helye (település):											
a hely azonosítója (hrsz., tábla, növényház, stb.):											
GPS koordináták:											
6. Honnan származhat a károsító?											
a kultúra telepítéséhez/ültetéséhez felhasznált szaporítóanyag											
származási helye:											
vásárlásának dátuma:											
7. A károsító vagy tünetek észlelésének körülményei:											

A rajzási adatok felhasználása a gyakorlatban

pl. a védekezés indoklása a fertőzési nyomás bemutatásával

Az ELTE Fűvészkerben, 2025. 07.24-én 6.000 db

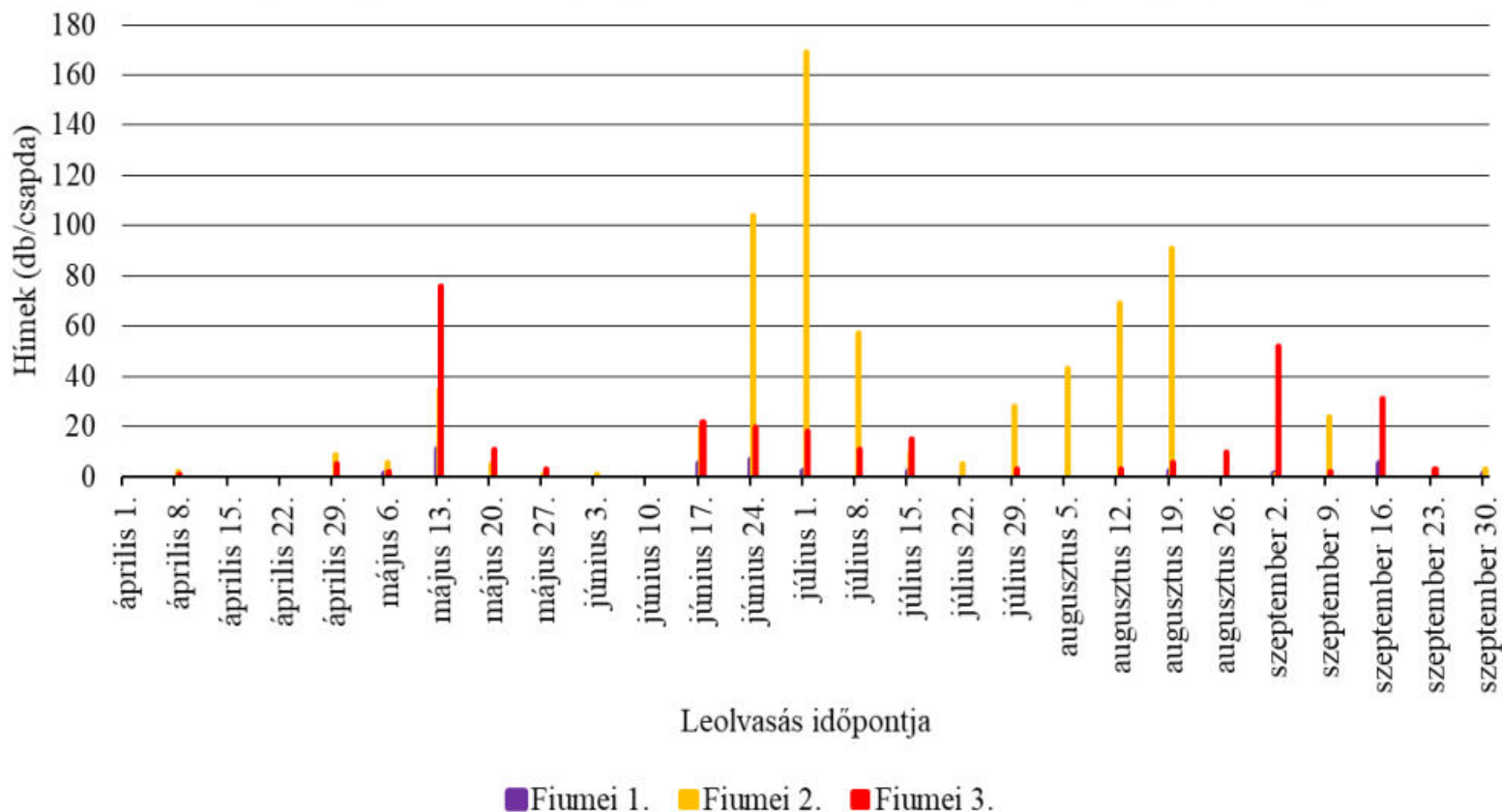

A rajzási adatok felhasználása a gyakorlatban

pl. a védekezés indoklása a fertőzési nyomás bemutatásával

A Fiumei Úti Sírkertben, 2025. 07.01-én 169 db

A vadgesztenye-aknázómoly rajzása a Fiumei úti Sírkertben (Budapest, 2025)

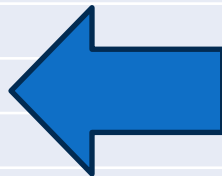
Fiumei Úti Sírkert 2. pontjának fogásai, 2018. és 2025.

pl. a védekezés eredményének a bemutatása

2018.

2025.

Kihelyezés (04.03.)
N
91
1500
1500
370 cs
28
4
1.100
13.200
20.000
4400
2800
410
1900
25.600
19.600
N
16.000
1.800

Kihelyezés (03.25.)
2
0
0
9
6
35
5
1
1
0
20
104
169
57
10
5
28
43

Vadgesztenyelevél-aknázómoly, 2016. 06. 08.
/Cameraria ohridella/

2019. 06. hó 10.
/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly, 2021.06.30.
/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly, 2023.06.04.

/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly, 2024.05.23.

/Cameraria ohridella/

Ingyenesen elérhető tájékoztató leveleink

Házikertesek számára

Közterületi kollégáknak

Kedves Kertbarátok, tisztelt Kertbarátok!

2025. évi 22. felhívás

Még néhányszor fel lehet venni a permetezőgépet. A döntést most is a gazdára bízom.

▶ A szőlő lisztharmatának két áttelelési formája van. Erőlről részletesen írtam tavasszal, a szőlő fakadásakor, a 9. felhívásban. Akkor a tőkén, a kordonkaron áttelelő és a fertőzést elindító ivaros spórákra hívtam fel a figyelmüket. Most eljött az ideje, hogy gyérítsük azokat a gombaképleteket, melyekben ezek az ivaros spórák bújnak meg. Közvetlenül a szüret után érdemes elvégezni a kénas vagy olajos-kénas lomblenomlást. Ezzel már a következő évi termést védjük. Ahol felszaporodott a gomba és most is a leveleken, vesszőkön található, ott érdemes valamelyik kénas-olajos készítmény nyári dóziséval permetezni pl. Olajos Rézkén, Nevikén, Vegesol eREs, stb. Az olaj és a kén házi kombinációjával is el lehet végezni a lomblenomlást. Ezt akár az első 2026-os védekezésnek is felfoghatjuk. A gomba a szőlő mindegyik részét, pl. a kocsányt is megfertőzheti. Mai fotó.

▶ Egyre nagyobb gondot okoznak a **tárolási betegségek**. A gyümölcsök felületén vihetjük be azokat a gombákat, melyek rothadási folyamatokat indíthatnak be a tárolóhelyiségekben. Több permetszer is kapható melyekkel a szüret előtt „letisztíthatjuk” a gyümölcsök felületét. Már több mint tíz gombaölőt engedélyeztek erre a célra, III. kategóriás pl. a Bellis (7 nap é.v.i.) és a Switch 62,5 WG (3 nap é.v.i.). Egy ún. antagonistá gombát tartalmaz a Blossom Protect. Jellemző: nk, azaz nincs korlátozás az ételmezés-egészségügyi várakozási időben (é.v.i.-ben). Az egyszerű anyagok közül a **sződlakibarkbónás áztatást** javasolják tárolás előtti fertőtlenítésre. A fényképen a kertből „behozott” monília tárolás során kialakuló tünetét, a feketévé aszalódó termést látjuk.

▶ Az ágyásokban lévő **uborkán** a lisztharmat mellett a peronoszpóra is megjelenhet. A még éresben lévő **almaterméseken** a varasodás és a lisztharmat (lásd a 6. felhívás kontakt gombaölőit), a **sonthejasokon** a monília (4. felhívás), a **szőlőben** a szürkepenész (21. felhívás) okozhat még gondot. A **diólegy** is rajzik, a profik még permeteznek is (12. felhívás). A talajba igyekvő nyelvek gyérítésére a lehullott szemek gyors felszedését vagy a 16. felhívás „bio talajfertőtlenítést” javaslom. A **mogyorón** is erőre kapott a lisztharmat (mai fotó).

▶ Az egyik legkiválóbb agrár havilapunk a Mezőhír. Kiváló cikket ajánlok a figyelmükbe **az újság 64. oldalán**. A címe önmagáért beszél. **Őszi tápanyagpótlás: a jövő évi termés záloga**. (Ha tanár lennék egy kertészeti iskolában, akkor kötelezővé tenném az elolvasását, sőt dolgozatot is íratnék belőle! ☺). A téli-tavaszi fagyűrőképeség és a jövő évi termés biztosító termőrügyek kialakítása miatt „augusztus közepétől, akár 3-4 alkalommal is alkalmazhatunk emelt káliumtartalmú, mikroelemekkel kiegészített lombtrágyákat, valamint gondoskodunk kell róla, hogy egyszerű, kontakt gombaölőkkel megakadályozzuk az idő előtti lombhullást”. idéztem dr. Sipos Marianna írásából. A kálium mellett még a nitrogén, a bór és a cink jelentőségét emeli ki a szerző. Azért is megfontolandó a javaslata, mert a házikertekben nem tudunk fagyűrdelmi rendszereket telepíteni. Mi csak a jó kondíció megteremtésével tudjuk kialakítani a rügyek, virágok fagyűrőképeségét. A cikket megkaptam Sándor Ildikó főszerkesztőtől. Köszönöm! Feltehetően a **Házikert oldala** is, méltó párja dr. Szalay László írásának. Ő a virágrügyek áttelelését tekintette át egészen a tavaszi fagyókig, a rügytápnassáig.

▶ **„Az ázsiai márványospoloska** egyik ősi ellenége bukkant fel hazánkban, tizből kilenc polskotajást elpusztít.” Olvastam a héten több, hasonló szenzációhajhász címmel megjelent cikket. Az mindenképpen öröndetes, hogy az ázsiai márványospoloska parazitáját már nálunk is megtalálták, de még nem szaporodtak fel annyira, hogy sakkban tudnák tartani a poloskákat. A valóság talaján maradt dr. Kóbor Péter az MTA rovarász, aki közösségi adatgyűjtésre hív minket az „Egyre több jel utal arra, hogy hazánkba is megérkezett a szamurájdarázs” **cikkében**.

Budapest, 2025. szeptember 12. Jó egészséget Önöknek és a növényeiknek is: Zsigó György, NMNK

A **Hermes AFESZ** üzleteiben a fent megemlített növényvédő szereket is megvásárolhatják és szaktanácsot is kaphatnak a növényvédelmi végzettségű eladóktól!

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

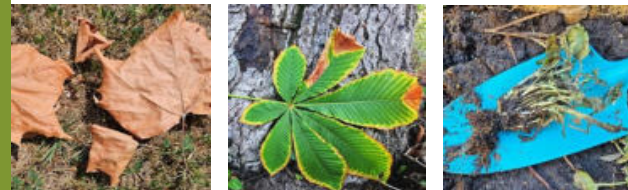
2025. évi 8. levél

▶ A többször permetezett **platanfák**nak is ritkul a lombjuk, hullanak a leveleik. A földre került leveleken nem látom a lisztharmat és a csipkésoloska károsítását sem (jól sikerült a permetezés), egyértelműen a nyári aszály miatt kopaszodnak a fák. A fotó még 06.10-én készült. A **vadgesztenyék** talán jobban bírták az idei időjárás viszontagságait, de náluk is megjelentek a táphiány kezdeti jelei pl. a levelételek száradása (09.04-i fénykép). Ezen nem is csodálkozhatunk, mert a nyári vízhiány miatt a növények nem tudták a talajból felvenni a számukra fontos tápelemeket. Az ún. makroelemeket (NPK) főleg a talajon keresztül tudnánk pótolni, de a növények életében legalább annyira fontos mikroelemeket levéltrágyázással is visszajuttathatjuk a „vérkeringésükbe”. A **lombtrágyás permetezéssel** az aszály káros hatásait mérsékelhetjük, sokan kifejezetten csak ezért vetik be a levéltrágyákat a szántóföldön és az ültetvényekben is. Továbbra sem ígérnek nagy esőket a meteorológusok, ezért a permetét kombinálni lehet pl. egy biostimulátorral, biokondicionálással vagy a szeptemberi UV ellen védő „növényi napolajjal”, lásd az előző levelem. A döntést bízzák a növényorvosra.

▶ Injektálással meg tudták védeni a tegnap fotózott vadgesztenyét az aknázómolytól és a gubacsatkától is, **azonban a tavaszi guignardia fertőzés tünetei még most is megtalálhatóak a leveleken**. Jövére hogyan lehetne védekezni a gomba támadása ellen? A vadgesztenye permetezését az aknázómoly rajzásához igazítjuk. A permetlébe mindig teszünk gombaölő szert is, de a gomba ellen nem biztos, hogy pont ekkor kellene védekezni. Sőt, az ideihöz hasonlóan elhúzódó hűvös és nedves tavaszon egy-két héten belül ismétlni kell a kezelést ha nem akarjuk, hogy öszig barna, száradó foltok csúfítsák el a lombot. A szélsőségesen változó időjárásunk kiszámíthatatlanná tette a károsítók megjelenését, felszaporodását. Lehet, hogy hetente más és más problémával kell szembenéznünk. Azonban a merვენ, csak egy konkrét károsító lektűdzését megelőző - pl. csak az aknázómolyról szóló - szerződések nem engedik meg a pénzösszegek átcsoportosítását. Az éves keretösszeg rugalmasabb felhasználását megengedő vállalkozói szerződésekkel jobb szakmai munkát végezhetnénk.

▶ Lassan kikerülnek a virágzó egynyáriak az ágyásokból és sok parkban újra az **árvácskák** váltják fel őket. Az elmúlt években országszerte kinlódunk a fenntartásukkal. A lombon és a virágon a szürkepenész, a gyökérmolyok és a gyökerekben a talajlakó kórokozók fertőztek, néha 100%-os pusztulást okozva (2024.01.28-i fotó). Ezekre a kórokozókra most is számíthatunk. Egyrészt mert az árvácskák valószínűleg ugyanazokba az ágyásokba kerülnek vissza, ahol már várják őket pl. a szürkepenész tavasz óta elfekvő, fertőzésre képes gombaképletei. Másrészt az időjárásban sem várhatunk változást. Nedves, fényszegény, gyökárok jóval fagypony feletti napokra is számíthatunk. Ezek a körülmények lassítják, de nem gátolják az említett kórokozók terjedését. A káros talajlakó gombák, baktériumok ellen nincs talajfertőtlenítő növényvédő szerünk, melyel a kiültetés előtt „kitisztíthatnánk” az ágyásokat. Sajnos a tél folyamán sem tudunk küzdeni ellenük, mert a szőba jövő növényvédő szerek 15 °C alatt már hatástalanok a botritisz és a talajlakók ellen is.

A **kerteszeknél van a megoldás kulcsa!** Amennyiben nem lehet más fajt választani a virággyákokba, akkor a palántázásnál lehet elkezdeni a védekezést. Jó visszajelzéseket kaptam a palántázóföldbe adagolt **Trichoderma készítményekről**. Ezek a hasznos gombák gyorsan szaporodnak, átövik a gyökérlabdát, a gyökerezető kockát és a növények már ezzel a védőhálával kerülnek ki a talajba. Ugyanakkor a készítményekkel ültetés előtt az ágyások talaját is kezelhetjük. A talajvizsgálatra alapozott trágyázással, a szellősebb kiültetéssel és a szűkség szerinti öntözéssel folytatódik az árvácskák tavaszig tartó növényvédelme. Szép feladat, sok sikert hozzá!

Budapest, 2025. szeptember 05. Jó egészséget kívánok Önöknek és a növényeiknek is: Zsigó György, NMNK

Az előrejelző eszközök újabb fejlesztései.

Hűvös, nedves időjárást kedvelő kórokozók. Balaton?

- Platán apignomónia,
- 2026.04.22.
- Vadesztenye guignardia,
- 2025.08.11.

Mit és mikor permetezzek? Kiszámíthatatlan időjárás. Ki dönt?

- Platán apignomónia,
- 2021.05.19.
- Vadgesztenye guignardia,
- 2025.08.11.

- A vadgesztenye guignardiás betegsége
- (1.47 perc, 2025.06.03.)

A kiszámíthatatlan időjárás és az egységárgyűjtemény...

Munkanem elnevezése	Mérték-egység	Nettó egységár
Vadgesztenyelevél- aknázómoly I. nemzedéke	db	-
Ezt követő kb. két hétre gomba és atka elleni védekezés	db	-
Vadgesztenye levél- aknázómoly II. és III. nemzedéke	db	-
Nyár végi tápelempótlás (lombtrágyázás)	db	-
Rézzel törtéző őszi lemosó permetezés	db	-
Tavaszi lemosó permetezés	db	-
Vadgesztenyék injektálása	db	-
Speciális lombtrágyákkal végzett permetezés (az adott növény hiánybetegségének megfelelő lombtrágyával)	liter	-
Tavaszi és őszi lemosó permetezés	db	-
Kórokozók elleni permetezés	db	-
Kártevők elleni permetezés	db	-
Platán csipkéspoloska elleni permetezés	db	-
Feromon csapda kihelyezés és egész éves kezelése	db	-
Egyéb szakipari és szakmunka (Kitáblázások, felhívások, stb...)	óra	-
Lakossági bejelentések kivizsgálása	alkalom	-
Arankairtás (heti szemle és kezelés a kijelölt zöldfelületen, virágzó aranka nem lehet a kezelt területen)	m2	-

Köszönöm a figyelmeteket!

Feliratkozás az ingyenes hírlevelekre: zsigogyorgy.hu

